

Jaarstatistiek 2023 van de jeugdparketten: belangrijkste cijfers, vaststellingen en evoluties

13 juni 2024

Deze begeleidende nota bij de jaarstatistiek 2023 van de instroom van jeugdbeschermingszaken op de jeugdparketten geeft u een overzicht van de belangrijkste cijfers, vaststellingen en evoluties op nationaal niveau. U kan de jaarstatistiek 2023 raadplegen op <https://stat.om-mp.be>.

Een belangrijke kanttekening moet geplaatst worden met het oog op een correcte interpretatie en contextualisering van deze statistische gegevens. De essentie van de jaarstatistiek is het verschaffen van een objectief en betrouwbaar beeld van de instroom van jeugdbeschermingszaken op de jeugdparketten. Het voorliggende cijfermateriaal geeft dus het aantal zaken weer dat door de jeugdparketten werd geregistreerd, maar kan geenszins beschouwd worden als een precieze indicator van de werkelijk gepleegde jeugdcriminaliteit of van de bestaande verontrustende situaties.

In 2023 registreerden de jeugdparketten 182.335 nieuwe jeugdbeschermingszaken, dit is een opvallende stijging ten opzichte van 2022 (163.646 zaken) en tevens het hoogste instroomcijfer sinds het begin van de officiële jaarstatistiek van de jeugdparketten. Een opsplitsing van deze jeugdbeschermingszaken toont dat in 2023 zowel de als misdrijf omschreven feiten (MOF) als de verontrustende situaties (VOS) zijn gestegen t.o.v. 2022, respectievelijk van 60.511 zaken in 2022 naar 68.512 zaken in 2023 en van 103.135 zaken in 2022 naar 113.823 zaken in 2023.

Bij de toegenomen MOF-zaken zien we voor de meeste grote tenlasteleggingsgroepen een stijgende trend in 2023. Opvallend is hier de forse stijging van het aantal inbreuken tegen de openbare overlast en verkeer (+79%). De zaken met betrekking tot persoonsdelicten (+12%), eigendomsdelicten (+9%) en zaken in materies van familie & publieke moraal (+9%) kenden eveneens een stijging. Een lichtere stijging manifesteert zich bij de zaken met betrekking tot inbreuken tegen de openbare veiligheid en openbare orde (+3%) en alleen bij de zaken met betrekking tot drugs & doping bleef de instroom nagenoeg stabiel (+1%).

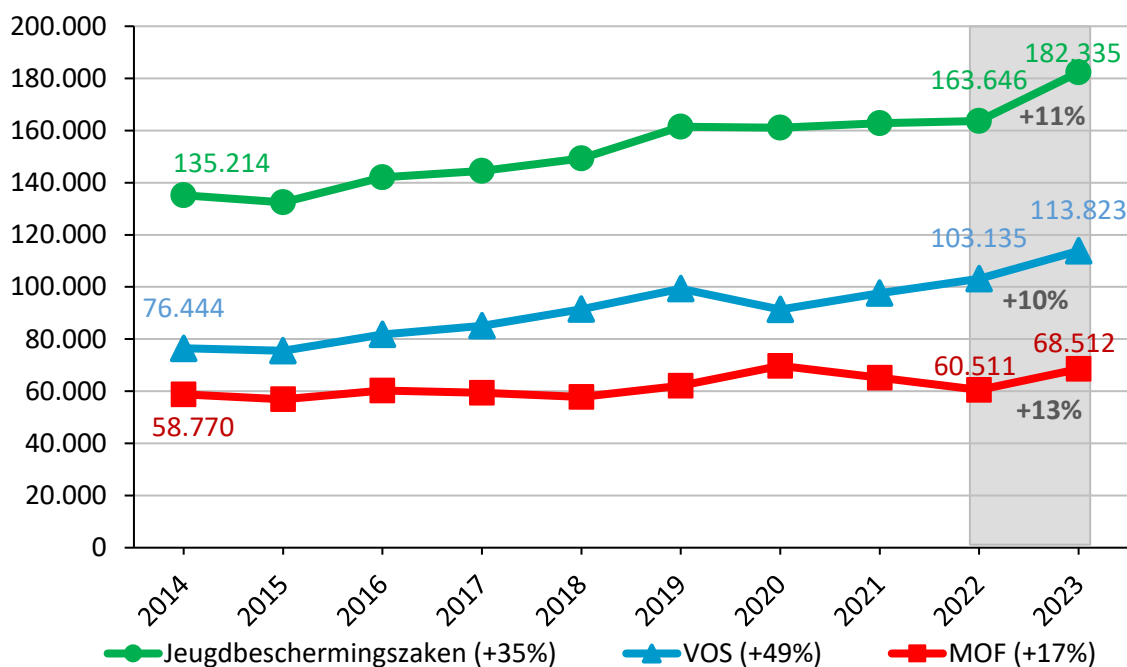
De cijfers van 2023 behoeven toch enige nuance, daarom houden we ze tegen het licht van de evolutie van de laatste 10 jaar. De jeugdbeschermingszaken zijn tussen 2014 en 2023 met 35% gestegen. Zowel de MOF-zaken als de VOS-zaken zijn de voorbije 10 jaar gestegen, respectievelijk met 17% en 49%.

1. Jeugdbeschermingszaken

In 2023 werden er door de jeugdparketten¹ 182.335 nieuwe jeugdbeschermingszaken geregistreerd. Dit is een opvallende stijging ten opzichte van 2022 toen er 163.646 zaken zijn binnengekomen (+11%). Als we de evolutie van de voorbije tien jaar bekijken, dan stellen we vast dat de instroom in 2023 is gestegen met 35% in vergelijking met 2014 (135.214 zaken).

De jeugdbeschermingszaken², die door de jeugdparketten worden aangemaakt voor kinderen en jongeren onder de 18 jaar, omvatten zowel de als misdrijf omschreven feiten (MOF) als de verontrustende situaties (VOS). Bij een VOS-zaak worden er op zich geen feiten ten laste gelegd aan de minderjarige, maar opent het jeugdparquet een dossier omdat het verontrustende informatie ontvangt over de situatie van de minderjarige of zijn/haar gezin. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om verwaarlozing, mishandeling, misbruik, weglopers en spijbelaars.

Grafiek 1: Instroom jeugdbeschermingszaken, per jaar van binnenkomst, naargelang het type zaak (MOF en VOS)

% in de legende verwijst naar de evolutie 2014-2023; % in de grafiek verwijst naar de evolutie 2022-2023

De evolutie van de instroom van de jeugdbeschermingszaken, uitgesplitst naar MOF- en VOS-zaken, wordt in de grafiek hierboven weergegeven. Daaruit blijkt dat de stijging van de jeugdbeschermingszaken in de afgelopen 10 jaar vooral het gevolg is van een toegenomen instroom van VOS-zaken (+49%): van 76.444 zaken in 2014 naar 113.823 zaken in 2023. Vergelijken met 2022 is het aantal VOS-zaken in 2023 met 10% gestegen.

Ook de instroom van de MOF-zaken is de voorbije 10 jaar gestegen, van 58.770 zaken in 2014 naar 68.512 zaken in 2023 (+17%). In vergelijking met 2022 (60.511) is de instroom van MOF-zaken in 2023 gestegen met 13% (68.512).

¹ De gegevens van het jeugdparquet van Eupen worden niet meegeteld. Het jeugdparquet Eupen registreert bij gebrek aan een Duitstalige versie niet in de business applicatie van de jeugdparquetten (PJG).

² Na de zesde staathervorming werden de gemeenschappen bevoegd voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit gepleegd hadden. In Vlaanderen is men afgestapt van het jeugdbeschermingsrecht en heeft men sinds 2019 een jeugddelinquentierecht (Decr. VI. 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, *B.S.* 26 april 2019, aangevuld door Decr. VI. 24 september 2019, *B.S.* 1 oktober 2019). We merken op dat men – conform dit Vlaamse decreet - niet meer spreekt van een als misdrijf omschreven feit maar wel van een **jeugddelict**. Het gaat ook niet meer om een MOF-minderjarige maar om een **minderjarige verdachte**. Niettemin behouden we in deze (nationale) analysesnota nog de termen MOF (een als misdrijf omschreven feit) en MOF-minderjarige.

2. MOF-zaken

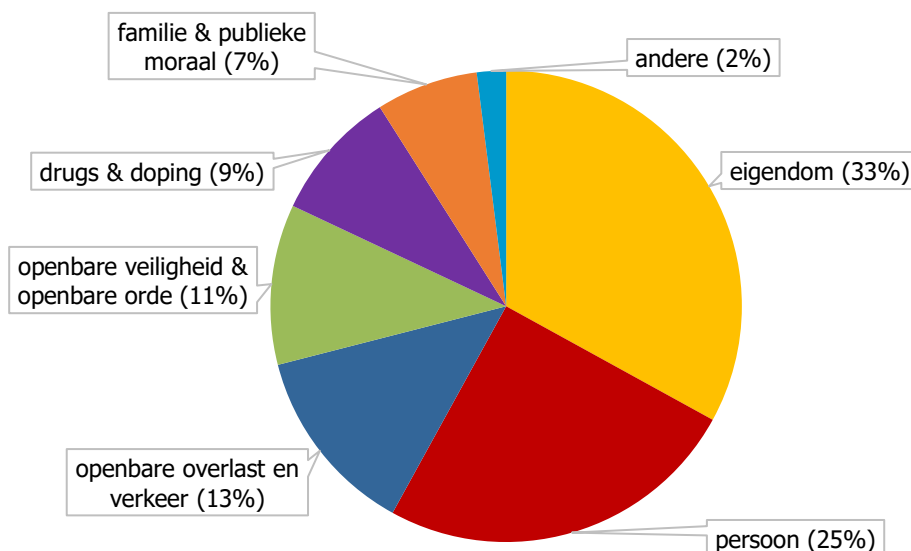
2.1 Welke feiten?

Zoals reeds aangetoond in grafiek 1 stroomden er in 2023 68.512 MOF-zaken binnen op de jeugdparketten. Deze 68.512 zaken hadden hoofdzakelijk betrekking op de volgende feiten³:

- 1) eigendomsdelicten⁴ (33%), met o.a. diefstal met geweld en afpersing, winkeldiefstal, woninginbraken, informaticacriminaliteit, vandalisme
- 2) persoonsdelicten (25%), met o.a. slagen en verwondingen, belaging
- 3) openbare overlast en verkeersdelicten⁵ (13%), met o.a. nachtlawaai, dronkenschap, wildplassen
- 4) inbreuken tegen de openbare veiligheid en openbare orde (11%), met o.a. bedreigingen, wapenbezit, smaad, weerspannigheid
- 5) drugsdelicten (9%)
- 6) inbreuken tegen de familie en publieke moraal (7%), met o.a. aanranding, verspreiden van naaktbeelden (sexting)

Het aandeel van deze meest voorkomende tenlasteleggingsgroepen wordt weergegeven in de volgende grafiek.

Grafiek 2: Aandeel van de tenlasteleggingsgroepen in de MOF-zaken (2023)

In vergelijking met 2022 is er een stijging van 13% van de MOF-zaken. In de tabel hieronder vindt u voor de zes belangrijkste tenlasteleggingsgroepen en de restcategorie 'andere' de absolute aantallen terug. We vergelijken de absolute aantallen van 2023 met die van 2022 en geven - in de laatste kolom - het verschil in percentage weer. Op die manier krijgen we een zicht op de stijgende (blauw) en dalende (oranje) bewegingen van de verschillende tenlasteleggingsgroepen in 2023. In wat volgt bespreken we de evolutie van deze tenlasteleggingsgroepen.

³ De feiten worden hier gegroepeerd in (grote) tenlasteleggingsgroepen. Een overzicht van die groepen en de inbreuken die zij omvatten, vindt u op de website van de jaarstatistiek van de jeugdparketten (www.ommp.be/stat/jeu/n/) in de rubriek 'achtergrondinformatie' → Nomenclatuur tenlasteleggingen.

⁴ Als we spreken van inbreuken/delicten, bedoelen we meer precies 'MOF-zaken met betrekking tot inbreuken/delicten'.

⁵ Deze tenlasteleggingsgroep staat in de jaarstatistiek vermeld onder de naam 'materie politieparketten'.

Tabel: Aantal en evolutie van de tenlasteleggingsgroepen bij de MOF-zaken (2022-2023)

MOF-zaken	2022	2023	evolutie 2023/2022
openbare overlast & verkeer	4.802	8.616	+79%
persoon	15.554	17.351	+12%
eigendom	20.779	22.595	+9%
familie & publieke moraal	4.172	4.560	+9%
openbare veiligheid & openbare orde	7.411	7.603	+3%
drugs & doping	6.127	6.205	+1%
andere	1.666	1.582	-5%
Totaal	60.511	68.512	+13%

Openbare overlast en verkeer

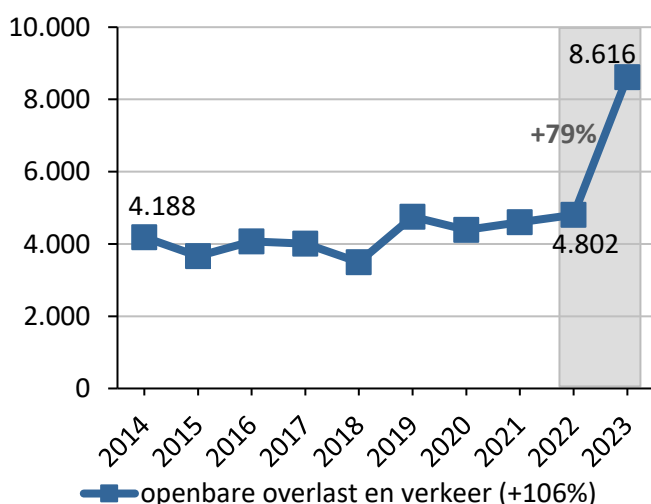
Evolutie 2022-2023

De sterkste stijger (+79%) noteren we bij de tenlasteleggingsgroep openbare overlast en verkeer: van 4.802 zaken in 2022 naar 8.616 in 2023. De toename situeert zich hier vooral bij de zaken met betrekking tot overlast, van 2.856 zaken in 2022 naar 6.336 zaken in 2023 (+122%). Het betreft hier allerlei vormen van overlast (zoals bijvoorbeeld nachtlawaai, vervuiling, dronkenschap, wildplassen). Daarnaast stijgen ook de verkeersovertredingen, van 1.946 zaken in 2022 naar 2.280 zaken in 2023 (+17%). Het gaat hier om verkeersovertredingen die door de politie aan het jeugdparket worden toegezonden wanneer ze begaan werden door minderjarigen onder 16 jaar.

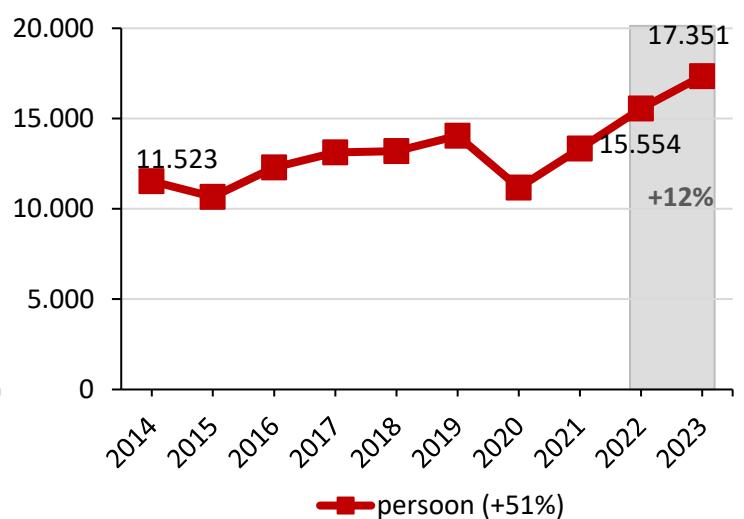
Evolutie 2014-2023

Wanneer we in onderstaande grafiek kijken naar de evolutie in de voorbije 10 jaar van de dossiers inzake inbreuken met betrekking tot openbare overlast en verkeer, dan zien we een stijging van 106%, van 4.188 in 2014 naar 8.616 in 2023. Ook hier valt de forse stijging in 2023 op terwijl in de voorgaande jaren de instroom onder de 5.000 zaken bleef.

Grafiek 3: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **openbare overlast & verkeer**

Grafiek 4: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **persoon**

% in de legende verwijst naar de evolutie 2014-2023; % in de grafiek verwijst naar de evolutie 2022-2023

Persoonsdelicten

Evolutie 2022-2023

De persoonsdelicten waren in 2023 de tweede grootste stijger met 12% (van 15.554 in 2022 naar 17.351 zaken in 2023). Deze stijging is grotendeels toe te schrijven aan een toename van dossiers met betrekking tot *opzettelijke slagen en verwondingen* (+8%, van 11.905 zaken in 2022 naar 12.842 zaken in 2023) en *belaging* (+28%, van 2.521 zaken in 2022 naar 3.238 zaken in 2023)

Evolutie 2014-2023

Over een tijdspanne van 10 jaar is het aantal persoonsdelicten in 2023 gestegen met 51% (zie grafiek 4 hierboven). Tussen 2014 en 2015 was er weliswaar een afname te zien, maar vanaf 2016 nam de instroom toe tot en met 2019. In 2020 (corona⁶) daalde de instroom echter opnieuw, om in de laatste drie jaar dan weer sterk toe te nemen.

De meest voorkomende dossiers, nl. de *opzettelijke slagen en verwondingen*, zijn tussen 2014 en 2023 gestegen met 37% (van 9.407 in 2014 naar 12.842 zaken in 2023) en de dossiers inzake *belaging* zijn in diezelfde periode met maar liefst 140% (van 1.351 in 2014 naar 3.238 zaken in 2023) toegenomen.

Eigendomsdelicten

Evolutie 2022-2023

In 2023 vormen de zaken met betrekking tot eigendomsdelicten nog steeds de grootste categorie met 22.595 zaken (d.i. 33% van de MOF-zaken). In vergelijking met 2022 (zie grafiek 5) zijn de eigendomsdelicten gestegen (+9%). Deze toename manifesteert zich - zo toont ons grafiek 6 - bij twee van de drie subgroepen, nl. *diefstal & afpersing* (+8%, 14.950 zaken in 2022 naar 16.077 zaken in 2023) en *bedrog* (+36%, van 2.036 zaken in 2022 naar 2.765 zaken in 2023). De subgroep *vernielingen, beschadigingen & brandstichting* daarentegen bleef stabiel (-1%, van 3.793 zaken in 2022 naar 3.753 zaken in 2023).

Bij de grootste subgroep – *diefstal en afpersing* – stijgt het aantal dossiers ten opzichte van 2022 (+8%). *Diefstal en afpersing* wordt nog eens onderverdeeld in:

- *gewone diefstal* (+9%, van 9.498 in 2022 naar 10.319 in 2023);
- *diefstal met geweld* (+23%, van 2.670 zaken in 2022 naar 3.271 zaken in 2023);
- *zware diefstal* (-11%, van 2.782 zaken in 2022 naar 2.487 zaken in 2023).

De opvallende stijging bij *diefstal met geweld* (+23%) is vooral het gevolg van een toename van zaken met betrekking tot *diefstal door middel van geweld of bedreiging* (+20%, van 1.845 in 2022 naar 2.222 in 2023) en *afpersing* (+39%, van 660 in 2022 naar 917 in 2023).

Ook bij de kleinste subgroep - *bedrog* - zien we een stijging t.o.v. 2022 (+36%). Deze subgroep wordt nog eens onderverdeeld in:

- *heling & witwas* (+6%, van 490 in 2022 naar 520 in 2023);
- *informatica* (-3%, van 780 zaken in 2022 naar 758 zaken in 2023);
- *andere* (+94%, van 766 in 2022 naar 1.487 in 2023).

De stijging bij *andere* is vooral te wijten aan de toename van zaken met betrekking tot *afzetterij* (+1.858%, van 36 zaken in 2022 naar 705 zaken in 2023) en *misbruik van vertrouwen* (+19%, van 215 zaken in 2022 naar 256 zaken in 2023).

Evolutie 2014-2023

Wanneer we kijken naar de evolutie van de afgelopen tien jaar (zie grafiek 5 hieronder), zijn de eigendomsdelicten met 10% gedaald. Tussen 2014 en 2016 bleef de instroom nagenoeg gelijk. Daarna zette er zich een daling in tot 2018. In 2019 was er echter sprake van een lichte toename, gevolgd door

⁶ We verwijzen hier naar de impact van de coronapandemie – met de explosieve toename van coronadossiers in 2020 - op de samenstelling van de MOF-instroom in 2020.

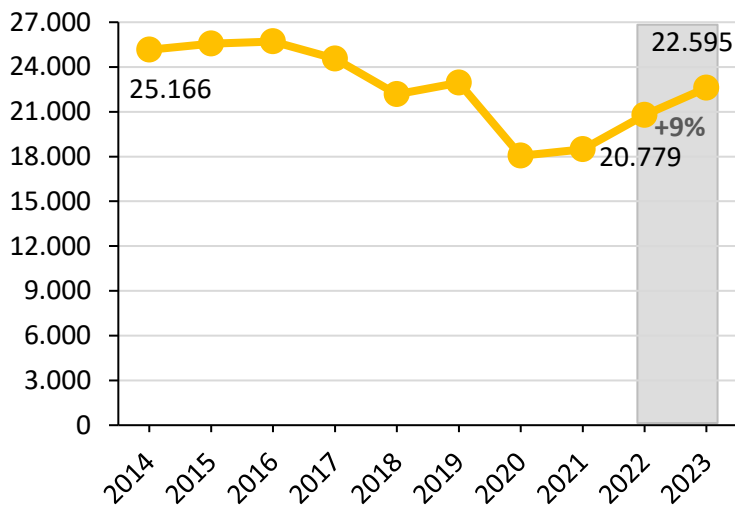
een aanzienlijke terugval in 2020. Vanaf 2021 is er opnieuw een stijging, die zich verderzet in 2022 en 2023.

De dalende tendens van de voorbije 10 jaar noteren we bij twee van de drie subgroepen, zo blijkt uit onderstaande grafiek: *diefstal & afpersing* (-15%) en *vernielingen, beschadigingen & brandstichting* (-19%).

Bij de subgroep *bedrog* daarentegen is er een stijging van 82%. Die toename vinden we terug bij de drie deelrubrieken:

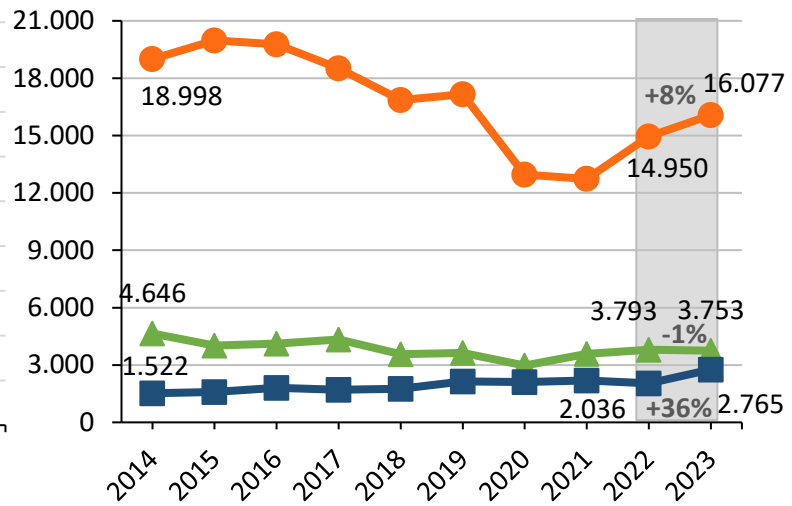
- *heling & witwas* (+41%, van 368 in 2014 naar 520 in 2023);
- *informatica* (+98%, van 382 in 2014 naar 758 in 2023);
- *andere* (+93%, van 772 in 2014 naar 1.487 in 2023).

Grafiek 5: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **eigendom**

— eigendom (-10%)

Grafiek 6: Evolutie van de drie subgroepen in 'eigendomsdelicten'

— diefstal & afpersing (-15%)

— vernielingen, beschadigingen & brandstichting (-19%)

— bedrog (+82%)

% in de legende verwijst naar de evolutie 2014-2023; % in de grafiek verwijst naar de evolutie 2022-2023

Familie en publieke moraal

Evolutie 2022-2023

In 2023 telden we 4.560 dossiers inzake inbreuken tegen de familie en publieke moraal. Vergeleken met 2022 (4.172 dossiers) is deze groep met 9% gestegen (zie grafiek 7 hieronder). De inbreuken die vallen onder familie en publieke moraal worden onderverdeeld in drie subgroepen: *aanranding en verkrachting*, *ontucht en seksuele uitbuiting* en *familiale sfeer*.

We zien in 2023 een stijging bij de drie subgroepen (zie grafiek 8 hieronder):

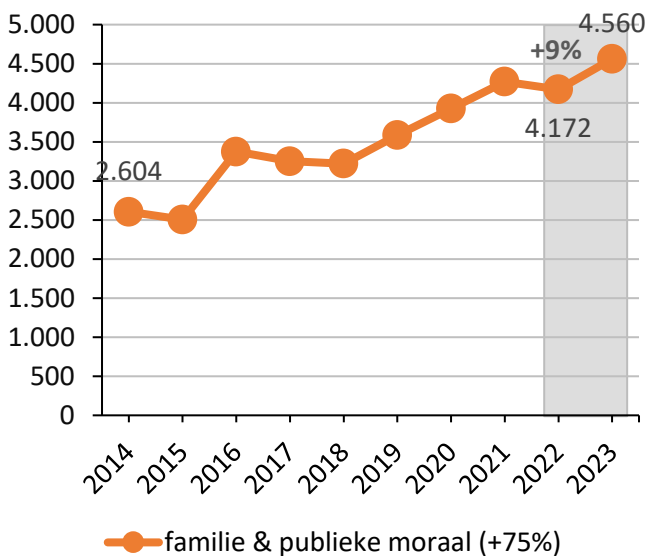
- *aanranding en verkrachting*: deze dossiers kennen een stijging van 11%, van 2.460 in 2022 naar 2.721 zaken in 2023. De toename zien we zowel bij *verkrachtingszaken* (+15%, van 1.365 zaken in 2022 naar 1.573 in 2023) als bij *aanrandingsdossiers* (+5%, van 1.058 in 2022 naar 1.112 in 2023).
- *ontucht & seksuele uitbuiting* (+2%, van 1.485 in 2022 naar 1.520 in 2023). De toename zien we vooral bij dossiers met betrekking tot *schunnige films, prenten, voorwerpen of boeken* (+19%, van 507 zaken in 2022 naar 605 zaken in 2023).
- *familiale sfeer* (+41%, van 227 in 2022 naar 319 in 2023). Het gaat hier vooral om dossiers inzake *familiaal geschil*, die met 46% zijn toegenomen (van 201 in 2022 naar 293 in 2023).

Evolutie 2014-2023

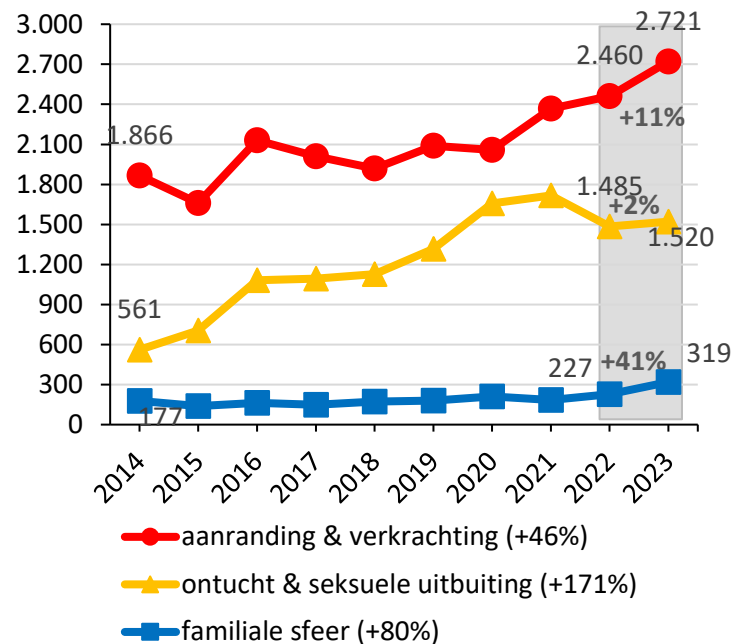
Kijken we naar de evolutie van de afgelopen tien jaar, dan zien we bij de inbreuken met betrekking tot familie en publieke moraal een stijging van 75%: van 2.604 zaken in 2014 naar 4.560 zaken in 2023. Zoals blijkt uit onderstaande grafiek 8 is deze opvallende toename toe te schrijven aan de stijging van de drie subgroepen:

- *aanranding & verkrachting* (+46%, van 1.866 in 2014 naar 2.721 in 2023);
- *ontucht & seksuele uitbuiting* (+171%, van 561 zaken in 2014 naar 1.520 zaken in 2023);
- *familiale sfeer* (+80%, van 177 in 2014 naar 319 zaken in 2023).

Grafiek 7: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **familie & publieke moraal**

Grafiek 8: Evolutie van de drie subgroepen in 'familie & publieke moraal'

% in de legende verwijst naar de evolutie 2014-2023; % in de grafiek verwijst naar de evolutie 2022-2023

Openbare veiligheid en openbare orde

Evolutie 2022-2023

In 2023 werden er 7.603 dossiers inzake inbreuken tegen de openbare orde en openbare veiligheid geregistreerd. Dit is een lichte stijging (+3%) ten opzichte van 2022, toen er 7.411 zaken werden geregistreerd (zie grafiek 9).

De stijging is vooral te wijten aan de toename van het aantal zaken m.b.t. *bedreigingen* (+12%, van 2.420 in 2022 naar 2.702 in 2023) en m.b.t. *slagen aan een persoon met een openbare hoedanigheid* (+24%, van 90 zaken in 2022 naar 112 zaken in 2023).

Evolutie 2014-2023

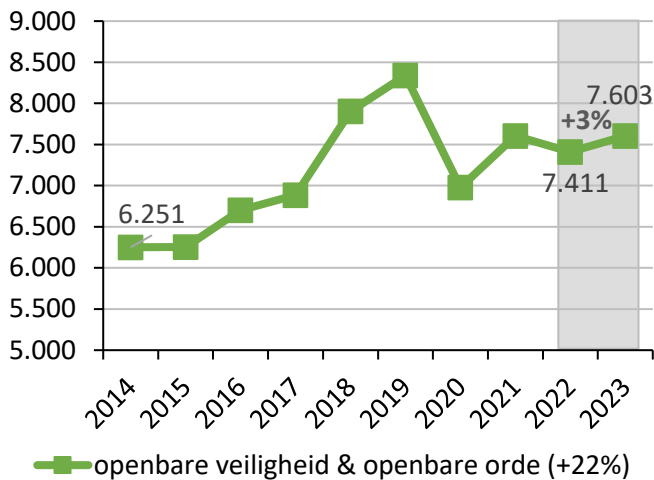
Wanneer we kijken naar de evolutie in de voorbije 10 jaar met betrekking tot inbreuken tegen de openbare orde en openbare veiligheid, zien we een stijging van 22% (van 6.251 zaken in 2014 naar 7.603 zaken in 2023). In onderstaande grafiek valt vooral de toename in 2019 op. In 2020 was er een forse terugval (corona⁷), gevolgd door een nieuwe stijging in 2021. In 2022 is er dan weer een lichte daling, opnieuw gevolgd door een lichte stijging in 2023.

De toename van de inbreuken tegen de openbare orde en openbare veiligheid in de periode 2014-2023 is grotendeels toe te schrijven aan de toegenomen dossiers inzake:

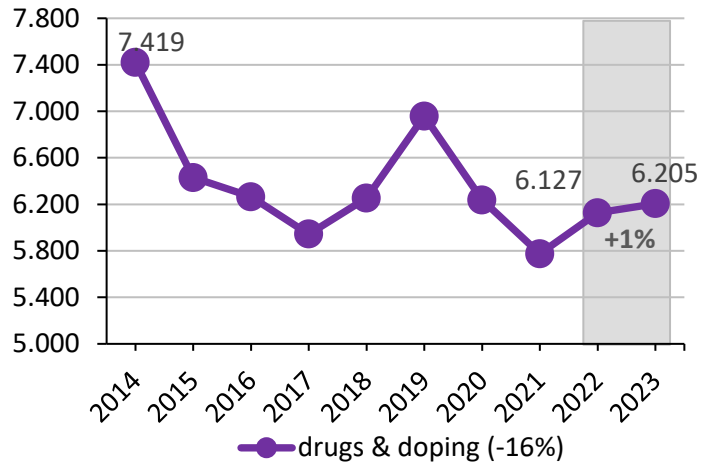
⁷ We verwijzen hier naar de impact van de coronapandemie – met de explosieve toename van coronadossiers in 2020 - op de samenstelling van de MOF-instroom in 2020.

- *wederrechtelijk dragen of onwettig bezitten van wapens* (+49%, van 1.096 in 2014 naar 1.630 in 2023);
- *bedreigingen* (+31%, van 2.063 in 2014 naar 2.702 in 2023);
- *weerspanningheid* (+35%, van 356 in 2014 naar 481 in 2023);
- *slagen aan een persoon met een openbare hoedanigheid* (+124%, van 50 in 2014 naar 112 in 2023).

Grafiek 9: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **openbare veiligheid & openbare orde**

Grafiek 10: Evolutie van de tenlasteleggingsgroep **drugs & doping**

% in de legende verwijst naar de evolutie 2014-2023; % in de grafiek verwijst naar de evolutie 2022-2023

Drugs

Evolutie 2022-2023

De drugsdelicten zijn tussen 2022 en 2023 nagenoeg stabiel gebleven (+1%): van 6.127 in 2022 naar 6.205 in 2023 (zie grafiek 10). In iets minder dan driekwart van deze zaken gaat het om drugs*bezit*, in 27% om het *dealen* van drugs. Het drugs*bezit* blijft in vergelijking met 2022 relatief stabiel (-1%, van 4.491 in 2022 naar 4.445 in 2023) terwijl we bij het *dealen* van drugs (+7%, van 1.536 in 2022 naar 1.651 in 2023) een stijging vaststellen.

Evolutie 2014-2023

De voorbije 10 jaar zijn de drugsdelicten met 16% gedaald (van 7.419 zaken in 2014 naar 6.205 in 2023). Wat opvalt in grafiek 10 is een piek in 2014 en 2019. Nadien daalde de instroom tot en met 2021, maar nam in de laatste jaren opnieuw toe.

2.2 Geslacht en leeftijd

Tot slot merken we op dat binnen de MOF-zaken in 2023 de verhouding **jongens/meisjes** 77/23 bedraagt.⁸ In 2022 was deze verhouding 81/19 en in 2014 79/21. Het aantal zaken waarin een meisje betrokken werd in een MOF-zaak is dus ten aanzien van de voorgaande jaren toegenomen (van 12.369 zaken in 2022 naar 15.285 zaken in 2023). We zien vooral een toename van meisjes bij de tenlasteleggingsgroepen *openbare overlast en verkeer* en *eigendom* (het gaat hier voornamelijk om winkeldiefstallen).

⁸ De percentages met betrekking tot het geslacht en de leeftijd van de minderjarigen zijn hier berekend zonder rekening te houden met de categorieën 'vanaf 18 jaar' en 'onbekende/error'. Om deze reden zijn deze percentages niet identiek aan de percentages in de tabellen van de jaarstatistiek over het geslacht en de leeftijd.

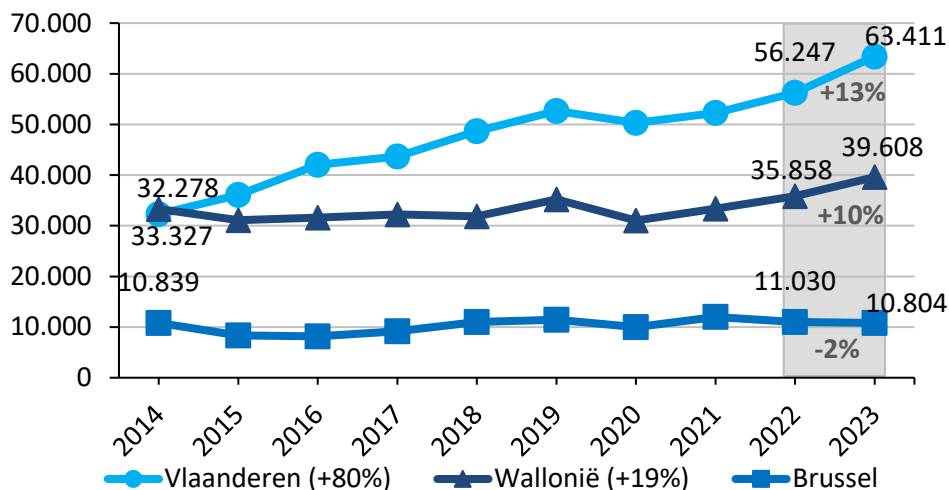
Wat de leeftijd van de minderjarigen betreft op het moment dat ze een als misdrijf omschreven feit zouden begaan hebben, vormen de 16- tot 18-jarigen in 2023 de grootste groep (47%), gevolgd door de 14- tot 16-jarigen (36%). De 12- tot 14-jarigen waren betrokken in 13% van de MOF-zaken.

In vergelijking met 2014 is het aandeel van de leeftijdsgroep 16- tot 18-jarigen in 2023 afgenomen (van 50% in 2014 naar 47% in 2023) terwijl het aandeel van de leeftijdsgroep 14- tot 16-jarigen is toegenomen (van 33% in 2014 naar 36% in 2023).

3. VOS-zaken

Zoals reeds aangetoond in grafiek 1, zijn de VOS-zaken in 2023 met 10% toegenomen ten opzichte van 2022 (van 103.135 in 2022 naar 113.823 zaken in 2023). Wanneer we deze instroom van VOS-zaken bekijken naargelang het gewest, stellen we vast dat deze stijging zich voordoet in twee van de drie gewesten. Zowel in Vlaanderen (+13%, van 56.247 in 2022 naar 63.411 in 2023) als in Wallonië (+10%, van 35.858 in 2022 naar 39.608 in 2023) is er een stijging van de instroom van de VOS-zaken. In Brussel daarentegen is er een daling van 2%, van 11.030 in 2022 naar 10.804 zaken in 2023.

Grafiek 11: Instroom VOS-zaken, per jaar van binnenkomst en per gewest

Wanneer we kijken naar de evolutie van de VOS-zaken op tien jaar tijd (2014-2023) is er een toename van de VOS-zaken met 49%. De grafiek hierboven toont deze evolutie opgesplitst per gewest⁹: in Vlaanderen is er een opvallende toename van de VOS-zaken met 80% en in Wallonië een stijging van 19%.

Bij de verontrustende situaties zijn er in 2023 evenveel **aanmeldingen voor meisjes dan voor jongens (50/50)**. In 2022 was de verhouding 51/49 terwijl in 2014 de verhouding ook 50/50 was.

Wat betreft de **leeftijd van de minderjarigen** betrokken in VOS-zaken, vormen in 2023 de 6- tot 12-jarigen de grootste groep (27%), meteen gevolgd door de leeftijdsgroep onder de 6 jaar (24%). De 14- tot 16-jarigen zijn betrokken in 19% van de VOS-zaken en de 16- tot 18-jarigen in 17%. Het aandeel van de 12- tot 14-jarigen is het kleinst (13%).

Tien jaar geleden vormden de kinderen onder de 6 jaar (25%) de grootste groep, gevolgd door de 6- tot 12-jarigen (24%). De 14- tot 16-jarigen zijn betrokken in 20% van de VOS-zaken en de 16- tot 18-jarigen in 19%. Het aandeel van de 12- tot 14-jarigen was toen ook het kleinst (11%).

We stellen dus vast dat bij de VOS-zaken het aandeel van de leeftijdsgroep 6- tot 12-jarigen de voorbije 10 jaar is toegenomen.

⁹ Bij de berekening van deze evoluties werd er rekening gehouden met het feit dat het parket van Brussel t.e.m. 1 april 2014 territoriaal bevoegd was voor het gehele gerechtelijk arrondissement Brussel (dus voor Brussel-Hoofdstad en voor Halle-Vilvoorde). Het is onmogelijk om voor de periode 2014-2023 het totaal van het parket van Brussel op te splitsen tussen Brussel-Hoofdstad enerzijds en Halle-Vilvoorde anderzijds. Vanaf 2015 zijn er wel aparte gegevens beschikbaar voor het parket van Halle-Vilvoorde en dus voor gans Vlaanderen. In grafiek 11 worden de aantallen van het parket Halle-Vilvoorde gepresenteerd in 'Vlaanderen'. Voor de berekening van de procentuele evolutie in Vlaanderen tussen 2014 en 2023 (+80%) werd er voor de vergelijkbaarheid echter geen rekening gehouden met de aantallen van het parket van Halle-Vilvoorde. Het is echter onmogelijk om de evolutie tussen 2014 en 2023 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te berekenen.

Bijlagen:

- 1. Hoe de cijfers van het Openbaar Ministerie correct interpreteren?**
- 2. Jaarstatistieken van de jeugdparketten: welk cijfermateriaal kan je online raadplegen?**

Bijlage 1:

Hoe de cijfers van het Openbaar Ministerie correct interpreteren?

Het belang van een correcte interpretatie en contextualisering van de statistische gegevens van het Openbaar Ministerie kan niet genoeg benadrukt worden. Volgende principes zijn daarbij essentieel:

- De jaarstatistiek van de jeugdparketten bij de rechtbanken van eerste aanleg is **volledig en uitsluitend** opgebouwd aan de hand van **gegevens geregistreerd in het informaticasysteem van de jeugdparketten**, dat PJG wordt genoemd. Bijgevolg ligt de kwaliteit en uniformiteit van deze registratiegegevens aan de basis van een betrouwbare en kwaliteitsvolle statistiek.
- Het cijfermateriaal van de statistisch analisten geeft dus slechts een beeld van wat door de jeugdparketten wordt geregistreerd en **kan niet beschouwd worden als een weergave van de werkelijk gepleegde jeugdcriminaliteit of van de bestaande verontrustende situaties**.
- **De jeugdparquetstatistiek vormt evenmin een middel om de werklast van de jeugdparketten te evalueren**. Zij weerspiegelt weliswaar een deel van de activiteiten van de jeugdparketten, maar omvat niet het geheel van hun taken en activiteiten. Bovendien mag een evaluatie van de werklast geen abstractie maken van de complexiteit van de te behandelen zaken, noch van de middelen die aan de parketten ter beschikking worden gesteld voor de realisatie van de verschillende opdrachten die hen zijn toegekend. De evaluatie van de werklast van de verschillende geledingen van het Openbaar Ministerie wordt uitgevoerd door het Bureau Werklastmeting binnen de Steundienst van het Openbaar Ministerie.
- De statistieken van het Openbaar Ministerie moeten gesitueerd worden binnen het **conceptueel kader van de geïntegreerde criminologische statistiek**. De doelstelling van zulke geïntegreerde statistiek is een zo volledig en coherent mogelijk inzicht te verschaffen in de gegevensstroom van feiten, zaken en personen die in de jeugdbeschermingsketen zijn opgenomen, vanaf het moment dat een proces-verbaal/melding wordt opgesteld tot en met de uitvoering van de opgelegde maatregel. Dit vereist de creatie van een statistisch instrument waarvan de verschillende onderdelen op elkaar zijn afgestemd en waarvan elk deel geënt is op een specifieke fase van de jeugdbeschermingsprocedure.

Bijlage 2:

Jaarstatistieken van de jeugdparketten: *welk cijfermateriaal kan je online raadplegen?*

De jaarstatistieken van de jeugdparketten bij de rechtbanken van eerste aanleg kan men – vanaf het jaar 2010 – raadplegen via de website van het Openbaar Ministerie: www.om-mp.be/stat.

De jaarstatistieken van de jeugdparketten beperken zich momenteel tot een beeldvorming van de omvang en de aard van de instroom van jeugdbeschermingszaken op de jeugdparketten. De instroom bestaat uit alle nieuwe jeugdbeschermingszaken die de jeugdparketten hebben ontvangen. De statistisch analisten zullen de wijze waarop de instroom wordt behandeld en de beslissingen die de jeugdparketten terzake nemen, pas in een latere fase analyseren.

De jaarstatistieken zijn volledig gestoeld op de gegevens die geregistreerd worden in het PJG-informaticasysteem van de jeugdparketten. Enkel het parket van Eupen registreert geen dossiergegevens in het PJG-systeem, bij gebrek aan een Duitstalige versie. Het is mogelijk om de cijfergegevens te bekijken op drie verschillende aggregatieniveaus: nationaal, per rechtsgebied en per parket.

Hieronder vindt u een schematisch overzicht van de tabellen die u kan raadplegen in de jaarstatistieken van de jeugdparketten.

In de tabellen 1 t.e.m. 12 wordt als teleenheid 'een zaak' gehanteerd. Wanneer we het hebben over een 'zaak', bedoelen we hiermee systematisch 'één minderjarige onder één type van de zaak (MOF of VOS) onder één notitienummer'. Indien éénzelfde minderjarige zowel als MOF en VOS gekwalificeerd wordt onder eenzelfde notitienummer, wordt deze minderjarige éénmaal geteld als MOF en éénmaal als VOS. Een notitienummer kan ook betrekking hebben op verschillende minderjarigen.

De teleenheid in de tabellen 13 t.e.m. 25 is 'een (unieke) minderjarige'. Elke minderjarige wordt per jaar en per parket één keer geteld, ongeacht het aantal keren dat de minderjarige in een MOF- en/of VOS-zaak betrokken is.

	RUBRIEK	TABEL	BESCHRIJVING
TELEENHEID 'ZAAK'	Jeugdbeschermingszaken	1	per type van de zaak (MOF/VOS)
	MOF-zaken	2	naargelang de wijze van instroom
		3	per type tenlastelegging
		4	naargelang de leeftijd van de minderjarige
		5	naargelang het geslacht van de minderjarige
		6	naargelang de leeftijd en het geslacht van de minderjarige
		7	per type tenlastelegging en naargelang de leeftijd van de minderjarige
		8	per type tenlastelegging en naargelang het geslacht van de minderjarige
		VOS-zaken	9
	10		naargelang de leeftijd van de minderjarige
	11		naargelang het geslacht van de minderjarige
	12		naargelang de leeftijd en het geslacht van de minderjarige
TELEENHEID	MOF-minderjarigen	13	volgens het aantal MOF-zaken waarin de minderjarige betrokken is
		14	naargelang de leeftijd van de minderjarige
		15	naargelang het geslacht van de minderjarige

		16	naargelang de leeftijd en het geslacht van de minderjarige
	VOS-minderjarigen	17	volgens het aantal VOS-zaken waarin de minderjarige betrokken is
		18	naargelang de leeftijd van de minderjarige
		19	naargelang het geslacht van de minderjarige
		20	naargelang de leeftijd en het geslacht van de minderjarige
	MOF- & VOS-minderjarigen	21	naargelang de minderjarige al dan niet betrokken is in een MOF-en/of VOS-zaak
		22	volgens het aantal MOF-zaken waarin de minderjarige betrokken is
		23	naargelang de leeftijd van de minderjarige
		24	naargelang het geslacht van de minderjarige
		25	naargelang de leeftijd en het geslacht van de minderjarige